

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σ' ΕΝΑ ΘΕΜΑ ΦΥΛΟΤΥΠΟΛΟΓΙΑΣ

(Σύγκριση Καραγκούννηδων καὶ Βλάχων)

Τῆς ΖΩΗΣ ΤΣΙΩΛΗ

Εἰς τὸν κλάδον τῆς ἀνθρωπολογίας, ὁ ὁποῖος ἐξετάζει τὴν σύστασιν καὶ ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ ἀτόμου (Konstitution) ἀνήκει καὶ τὸ πεδῖον ἐρεύνης τῆς τυπολογίας τῶν φύλων.

Γενετικὰ ἡ διαφορὰ τῶν φύλων δὲν ἔγκειται μόνον εἰς τὰ γονίδια, ὅπως συμβαίνει εἰς τὶς ἄλλες «συστατικὲς παραλλαγές», ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ χρωμοσώματα. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀτομικῆς ἐξελίξεως λαμβάνουν χώραν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς διαφοροποιήσεως καὶ αὐτόσωμα γονίδια. Οἱ διαφορὲς ὅμως μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν δὲν εἶναι ἀπόλυτες. Εἰς τὶς παραλλαγές τους βλέπομε, ὅτι τὰ φύλα τέμνονται. Αὐτὸ γίνεται ἐμφανὲς εἰς τὰ δευτερεύοντα γνωρίσματα, ὅπως ἡ διαφορὰ εἰς τὰ μεγέθη καὶ εἰς τὶς ἀναλογίες, εἰς τὸ τρίχωμα καὶ εἰς τὴν χρῶσιν. Δύο εἶναι τὰ αἴτια γιὰ τὶς περισσότερες τῶν διαφορῶν: ὁ διαφορετικὸς τρόπος ἀναπαραγωγῆς καὶ ὁ πρόωρος εἰς τὶς γυναῖκες τερματισμὸς τῆς ἀναπτύξεως.

Ὁ ἄνδρας εἰς τοὺς περισσότερους πληθυσμοὺς εἶναι εἰς ὅλα τὰ ἀπόλυτα μεγέθη, ἐκτὸς τῆς λεκάνης, μεγαλύτερος ἀπὸ τὴν γυναῖκα. Ἡ διαφορὰ εἰς τὰ μεγέθη μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν δὲν εἶναι σὲ ὅλα τὰ γνωρίσματα ἴδια. Συνεπῶς ὑπάρχει καὶ εἰς τὶς ἀναλογίες διαφορὰ φύλου. Ἡ τάσις τῶν ἀνδρῶν συνίσταται εἰς τὸ μακρύτερον σχῆμα κεφαλῆς, ὑψηλὸ πρόσωπο, χαμηλὸ κορμὸ εἰς ἀναλογία μὲ τὸ ἀνάστημα, οἱ βραχίονες καὶ οἱ μηροὶ καταλαμβάνουν τὸ μεγαλύτερο μέρος εἰς ἀναλογία τοῦ μήκους τῶν ἄκρων. Οἱ γυναῖ-

κες ἀντιθέτως τείνουν νὰ ἔχουν στρόγγυλό σχῆμα κεφαλῆς, στρόγγυλό καὶ χαμηλὸ σχῆμα προσώπου, μακρὸ κορμὸ εἰς ἀναλογία πρὸς τὸ ἀνάστημά τους καὶ μικρότερους βραχίονες καὶ μηροὺς εἰς τὴν ἀναλογία τῶν ἄκρων.

Εἰς πολλοὺς εὐρωπαϊκοὺς πληθυσμοὺς ὑπάρχει καὶ φυλετικὴ διαφορὰ εἰς τὴν χρῶσι: Εἰς τὶς γυναῖκες παρουσιάζεται συνήθως βαθύτερος χρωματισμὸς κυρίως τῆς ἱρίδος καὶ τῶν τριχῶν. Ἡ διαμόρφωση τῶν δευτερευόντων φυλετικῶν γνωρισμάτων καὶ τὸ μέγεθος τῶν φυλετικῶν διαφορῶν, ποικίλλει εἰς τοὺς ἀνθρωπολογικοὺς τύπους. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ εἶναι μικρότερη, παραδείγματος χάριν εἰς τὸν παλαιομογγολικὸ τύπο ἢ στὸν ἄλπικό, μεγαλύτερη στὸν διναρικὸ καὶ στὸν Βόρειο.

Ἀνθρωπολογικὰ στοιχεῖα:

Τὰ ἀνθρωπολογικὰ δεδομένα, εἰς τὰ ὁποῖα στηρίζεται αὐτὴ ἡ μελέτη συγκεντρώθηκαν τὸ 1970 στὴ Θεσσαλία, στὰ χωριά Μαλακάσι, Παναγία καὶ Προάστειο Καρδίτσης. Οἱ κάτοικοι τοῦ Μαλακασίου καὶ τῆς Παναγίας εἶναι Βλάχοι ἐνῶ οἱ κάτοικοι τοῦ Προαστείου Καραγκούνηδες. Ἐξετάσθηκαν 950 ἄτομα ἐκ τῶν ὁποίων 593 ἦσαν ἄνδρες καὶ 357 γυναῖκες. Τὸ ὑλικὸ χωρίσθηκε σὲ δύο ὁμάδες: α) εἰς τοὺς Βλάχους καὶ β) εἰς τοὺς Καραγκούνηδες. Μελετήθηκαν μεταξὺ ἄλλων 21 ἀνθρωπομετρικὰ καὶ 8 σωματοσκοπικὰ γνωρίσματα καὶ προσδιορίσθηκαν οἱ ὁμοιότητες — διαφορὲς καὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο ὁμάδων. Οἱ φυλετικὲς διαφορὲς ποικίλλουν στὴν κάθε ὁμάδα. Εἰς τὴν ὁμάδα τῶν Βλάχων αὐτὴ ἡ διαφορὰ εἶναι μεγαλύτερη εἰς τὰ ἀκόλουθα γνωρίσματα ἀπὸ ὅ,τι εἰς τοὺς Καραγκούνηδες: εἰς τὸ ἀνάστημα, εἰς τὴν ἀναλογία τοῦ κορμοῦ, μῆκος τῆς κνήμης, εἰς τὴν περίμετρο τοῦ βραχίονος, εἰς τὸ προσθοπίσθιο μῆκος τῆς κεφαλῆς, εἰς τὸ πλάτος τῆς κεφαλῆς, εἰς τὸ μορφολογικὸ ὕψος τοῦ προσώπου, τὸ πλάτος τῆς κάτω σιαγόνας. Εἰς τοὺς Βλάχους τὸ χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν εἶναι πρὸ ἀνοιχτὸ εἰς τοὺς ἄνδρες, ἀντιθέτως εἰς τοὺς Καραγκούνηδες ἔχουν οἱ γυναῖκες πρὸ ἀνοιχτὸ χρωματισμό.

Οἱ διαφορὲς ποὺ παρουσιάζουν οἱ ἀνδρικὲς ὁμάδες δὲν ἀνταποκρίνονται στὶς διαφορὲς τῶν γυναικείων ὁμάδων. Δηλαδή οἱ ἀνδρικὲς ὁμάδες διαφέρουν μεταξὺ τους εἰς τὸ μῆκος κεφαλῆς καὶ εἰς τὸ πλάτος σιαγόνας, εἰς τὸ μῆκος κνήμης, εἰς τὸ πλάτος τῆς λεκάνης καὶ εἰς τὴν περίμετρο τοῦ βραχίονος.

Οἱ γυναικεῖες ὁμάδες διαφέρουν εἰς τὸ μικρότερο πλάτος τῆς κεφαλῆς, εἰς τὸ μορφολογικὸ ὕψος τοῦ προσώπου, εἰς τὸ ὕψος τῆς

μύτης, εἰς τὸ ἀνάστημα καθὼς καὶ στὴν περίμετρο τοῦ περικάρπου.

Ὅπως ἀναφέραμε, οἱ διαφορὲς μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μέσα εἰς τὴν ἴδια ὀμάδα εἶναι μικρότερες εἰς τοὺς Καραγκούνηδες ἀπὸ ὅ,τι εἰς τοὺς Βλάχους. Αὐτὸ συμβαίνει γιὰτὶ οἱ γυναῖκες εἰς τοὺς Καραγκούνηδες σὲ σχέση μετὰ τὸ φύλο τους παρουσιάζουν μιὰ μεγαλύτερη τάση γιὰ μικρὰς καὶ λεπτὰς φόρμες. Εἰς τοὺς Βλάχους παρουσιάζουν οἱ ἄνδρες μιὰ τάση γιὰ πλατιὰς φόρμες. Οἱ Καραγκοῦνες (λοιπὸν) καὶ οἱ Βλάχοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν ἀνθρωπολογικὸν τύπον τῆς ὀμάδας τους.